

*Пламъци се борят в мрака,
свет и мрак - и в мрака свет -
тук изпъква лик разчорлен,
татък дрипав силует.*

*Мудно отстрана цигулка
пробуча и сръчно сви
в миг - чевръст и кръшен танец
като вихър се изви:*

*повъзпре и пак залюшнат
свий, извий и полети -
глухо татък топот сепнат
като под земя ехти.*

*А с усмивка благородна
гледат старци отстрана
и лулите им светулкат
в околната тъмнина.*

*Днес са тук. А бозна утре
де глава ще прислонят...
за бездомните безгрижност
прави лек световний път.*

Както е известно, стихотворението "Катунари" е отпечатано за първи път в "Епически песни", издадени през 1896 г. В един запазен ръкопис под стихотворението е поставена датата - 1891 г., после поправена на 1892 г. През 1891 г. Пенчо Славейков посещава Рила и пише очерк за това пътуване, в което споменава и за Струма. Известно е, че и по-късно той често гостува на брат си Христо Славейков в Кюстендил и е имал възможност да пътува "край брега на тиха Струма".⁷¹

Казаното по-горе за поезията на Пею К. Яворов и Пенчо Славейков подсказва един особен момент от душевността на българите. Евреите и циганите, а отчасти и арменците, са най-разпръснатите етноси далеч от изконните им родни мес-

⁷¹ Виж: П. Славейков. Избрани творби. С., 1982, с. 108-109.